

Strasbourg, den 13.3.2018
SWD(2018) 79 final

ARBEJDSDOKUMENT FRA KOMMISSIONENS TJENESTEGRENE
HØRINGEN AF INTERESSEREDE PARTER – SAMMENFATTENDE RAPPORT

Ledsagedokument til

Forslag til Rådets henstilling

om adgang til social beskyttelse for arbejdstagere og selvstændige

{COM(2018) 132 final}

DA

DA

I forbindelse med den europæiske søjle for sociale rettigheder

Den 8. marts 2016 vedtog Europa-Kommissionen en meddelelse, der indeholdt en første foreløbig skitse over det, der skulle blive til den europæiske søjle for sociale rettigheder¹. I meddelelsen blev der gjort rede for baggrunden for initiativet samt dets rolle, omfang og art².

På dette grundlag igangsatte Kommissionen fra marts og frem til den 31. december 2016 en bred offentlig høring for at indsamle input til den foreslåede skitse, der kunne indgå i det endelige forslag. Høringen havde til formål at drøfte de eksisterende sociale rettigheder, de skiftende vilkår på arbejdsmarkedet og i samfundene samt søjlens rolle, som en del af den sociale dimension af Den Økonomiske og Monetære Union. Den 23. januar 2017 blev der afholdt en europæiske konference med henblik på at afslutte høringsprocessen³. Det var et centralt emne i høringsprocessen, hvordan der sikres social beskyttelse for borgere i alle former for beskæftigelse.

De interesserede parter fremhævede, at "en passende og bæredygtig social beskyttelse bør omfatte alle mennesker uanset deres beskæftigelsesmæssige status med behørig hensyntagen til de mest sårbare og være baseret på en integreret tilgang for ydelser og leveringen af tjenesteydelser, herunder tilgængelige og bæredygtige sundhedsydelser, der tager hensyn til nationale forhold, og langtidspleje af høj kvalitet, der navnlig er baseret på hjemmepleje og lokalsamfundsbaseerede tjenester, såvel som passende boliger og støtte til hjemløse i forbindelse med deres sociale reintegration. Passende arbejdsløshedsydelser af en rimelig varighed samt passende minimumsindkomstordninger bør udgøre en modstandsdygtig social mindstebeskyttelse, der muliggør en reintegration på arbejdsmarkedet. Pensionssystemer bør sikre en passende beskyttelse mod fattigdom i alderdommen og samtidig sikre bæredygtighed med henblik på at beskytte de fremtidige generationer og levere de nødvendige ressourcer til en barndom uden fattigdom."⁴

Andre EU-institutioner har også bidraget til den relevante debat. Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg⁵ ("mener, at de debatter, Kommissionen har igangsat om oprettelsen af en europæisk søjle for sociale rettigheder, ligeledes bør omfatte arbejdstagere, der er beskæftigede under de nye arbejdsformer og især anerkendelsen af deres status og sikringen af, at de har passende adgang til de sociale sikrings- og beskyttelsessystemer") og Regionsudvalget⁶ ("mener, at der i forbindelse med de nye former for beskæftigelse og fastlæggelsen af nye fælles europæiske minimumsstandarder altid bør tages hensyn til et passende niveau for social beskyttelse") bidrog med relevante elementer til debatten, men Europa-Parlamentet⁷ gik skridtet videre og opfordrede til en "henstilling, der ville gøre alle folk i alle beskæftigelsesformer samt de selvstændige i stand til at optjene rettigheder til social sikring".

¹ COM (2016) 127 final.

² Meddelelsen blev ledsaget af to arbejdsdokumenter fra Kommissionens tjenestegrene: I det første beskrives de centrale økonomiske, beskæftigelsesmæssige og sociale tendenser søjlen bygger på, og som den skal bidrage til at håndtere, i det andet opsummeres den mest relevante juridiske lovgivning på EU-plan. Arbejdsdokumenter fra Kommissionens tjenestegrene "Key economic, employment and social trends behind the European Pillar of Social Rights" (SWD (2016) 51) og "The EU social acquis" (SWD (2016) 50) af 8. marts 2016.

³ [Konferencens hjemmeside](#).

⁴ SWD(2017) 206 final, tilgængelig [online](#).

⁵ EØSU SOC/542, tilgængeligt [online](#)

⁶ Regionsudvalgets udtalelse 2868/2016, tilgængelig [online](#).

⁷ Europa-Parlamentets beslutning 2016/2095(INI), tilgængelig [online](#).

Initiativ vedrørende adgang til social beskyttelse

Der blev afholdt flere høringer af interesserede parter for at udvide oplysningsgrundlaget for dette initiativ. Dette omfattede en høring i to faser af de europæiske arbejdsmarkedsparter i henhold til artikel 154 i TEUF og en åben offentlig høring.

1. Resultater af den indledende konsekvensanalyse

Til den indledende konsekvensanalyse modtog Kommissionen input i form af ni synspunkter fra personer/enheder i Nederlandene (seks af dem) og fra Belgien, Tyskland og Det Forenede Kongerige. Inputtene fra borgerne/sammenslutningerne i Nederlandene understregede nærhedsprincippet og det, at selvstændige gerne selv ville have ansvar for at træffe deres afgørelser, bl.a. vedrørende forsikring mod risici. Et bidrag fra en erhvervsorganisation i Det Forenede Kongerige indeholdt det synspunkt, at frivillige ordninger er lettere at gennemføre i medlemsstaterne på kort og mellemlang sigt (2-5 år), men at de kræver gennemførelse på nationalt plan, hvilket kunne være vanskeligt for regeringer at nå til enighed om. I inputtet fra EuroHealthNet blev der fokuseret på den store rolle social beskyttelse har spillet i forhold til at målet om at nedbringe ulighederne på sundhedsområdet, og paraplyorganisationer for den tyske socialforsikring (DSV) støttede drøftelserne om adgang til social beskyttelse og om at fremtidssikre socialbeskyttelsessystemerne til et arbejdsmarked i forandring.

2. Resultater af den første fase af høringen af arbejdsmarkedets parter

Den første fase af høringen af arbejdsmarkedets parter blev indledt den 29. april og afsluttet den 23. juni 2017.

De fagforeninger, der deltog i høringen, var European Trade Union Confederation (ETUC), Eurocadres, European Confederation of Executives and Managerial Staff (CEC), European Confederation of Independent Trade Unions (CESI), European Arts and Entertainment Alliance (EAEA) og European Federation of Journalists (EFJ). Det skal bemærkes, at der i ETUC's svar var taget hensyn til synspunkterne hos 10 af foreningens sektorspecifikke fagforeninger.

På arbejdsgivernes side blev der indgivet svar i høringen fra BusinessEurope, European Centre of Employers and Enterprises providing Public Services (CEEP), EuroCommerce, European Association of craft, small and medium-sized enterprises (UEAPME), Council of European Employers of the Metal, Engineering and Technology-Based Industries (CEEMET), Council of European Municipalities and Regions (CEMR), European Chemical Employers Group (ECEG), Hotels, Restaurants and Cafés in Europe (HOTREC), Retail, Wholesale and International Trade Representation to the EU (EuroCommerce), Employers' Group of the Committee of Agricultural Organisations in the European Union (GEOPA-COPA) og World Employment Confederation (WEC).

Indkredsning af emner vedrørende adgang til social beskyttelse

Alle arbejdsmarkedets parter var stort set enige om, at der er problemer i forbindelse med at få adgang til social beskyttelse for arbejdstagere i ikkestandardmæssig beskæftigelse og for selvstændige.

Arbejdsgiverne understregede dog, at en gruppering af meget forskellige typer af beskæftigelse under overskriften "ikkestandardmæssig" ikke var hensigtsmæssig, eftersom der på denne måde ikke blev taget hensyn til forskellene mellem de forskellige typer af job og de behov og ønsker, som de, der var ansat på denne måde, havde, hvilket også gjaldt adgangen til social beskyttelse (BusinessEurope). WEC fremhævede desuden forskelligheden blandt

selvstændige. UEAPME opfordrede til en grundig kortlægning af de nationale politikker, adgang til og udbuddet af skræddersyede sociale beskyttelsesordninger og brugen af disse fordelt på de forskellige grupper. CEEP fremhævede forskellighederne på arbejdsmarkedene og i de sociale modeller, hvilket forklarede de forskellige beskyttelsesniveauer.

Fagforeninger mente derimod, at indkredsningen af emner gik i den rigtige retning, men at den kunne forbedres ved at præcisere, at nye former for arbejde medfører dårlig jobkvalitet og usikre ansættelsesforhold, hvilket snarere fører til en mangel på beskyttelse mod livets risici end til reelle jobmuligheder (ETUC, Eurocadres). Emnerne kunne udvides til at omfatte en ret til kollektive forhandlinger, retfærdige vederlag for alle samt retten til at organisere sig for alle arbejdstagere (EFJ). Fagforeningerne understregede endvidere, at der burde sikres sammenhæng med forslag om oplysninger om sociale sikringsordninger i direktivet om skriftlig erklæring (ETUC, Eurocadres).

Mest relevante sikringsgrene af social beskyttelse og arbejdsformidlinger

Fagforeningerne betragtede alle sikringsgrene som værende lige vigtige og støttede en integreret og holistisk tilgang til social beskyttelse, uagtet punkterne ovenfor om sondringen mellem politikområderne, herunder alle sikringsgrene, der var omfattet af ILO-konvention nr. 102 (og forordningen om koordinering af de sociale sikringsordninger). Hvis der skulle prioriteres, ville CEC foretrække dem, der ikke var universelle. Der burde være adgang til de tilknyttede arbejdsformidlinger for alle.

På arbejdsgiversiden var der en blandet holdning. Ifølge BusinessEurope forudsættes der i spørgsmålet, at der vil komme et EU-initiativ på dette område (hvilket organisationen ikke støtter). EuroCommerce satte spørgsmålstejn ved gennemførligheden af at kunne klassificere de sociale beskyttelsesgrene, mens COPA prioriterede arbejdsulykker og erhvervs sygdomme. HOTREC henviste til, at social beskyttelse var en kompetence på nationalt plan, men understregede, at færdigheder og uddannelse burde være lettilgængelige for alle borgere.

Et EU-initiativs personmæssige anvendelsesområde

Generelt støttede fagforeningerne et EU-initiativ med et bredt anvendelsesområde, der omfattede alle arbejdstagere i ikkestandardmæssig beskæftigelse samt selvstændige. Nogle foreslog dog i første omgang, at der i definitionen af principperne blev fastsat en fælles forståelse på EU-plan af den retlige karakter af de forskellige former for beskæftigelse (CEC, CESI).

Arbejdsgiverne var en smule tilbageholdende med at besvare spørgsmålet om EU-initiativets personmæssige anvendelsesområde, fordi de enten ikke støttede et EU-initiativ (BusinessEurope), fordi de henviste til nærhedsprincippet (HOTREC), eller fordi de mente, at det personmæssige anvendelsesområde ville afhænge af arten af det pågældende initiativ (EuroCommerce). CEMR understregede behovet for større tydelighed i definitionen af den retlige karakter af de forskellige former for beskæftigelse, hvorimod COPA gerne ville omfatte alle arbejdstagere i ikkestandardmæssig beskæftigelse i et retligt EU-initiativ, men kun mente, at selvstændige burde omfattes i en henstilling.

EU-lovgivning og instrumenter på EU-plan

BusinessEurope, UEAPME og EuroCommerce mente ikke, at det var nødvendigt eller hensigtsmæssigt at ændre EU's lovgivning på dette område. Den åbne koordinationsmetode og den europæiske semesterproces, herunder benchmarks, ville være de rette redskaber til at fremme gensidig læring og udveksling af god praksis. Målet burde være at forbedre de

nationale politiske tiltag ved at lære af andre relevante nationale praksis. Andre arbejdsgiverorganisationer henlede opmærksomheden på social dialog på sektorplan (COPA), medlemsstaternes kompetencer og nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet (CEEMET, ECEG, EuroCommerce, WEC og CEEP).

Fagforeningerne mente, at der burde foretages forbedringer af EU-lovgivningen. ETUC og CESI syntes, der var behov for en bedre håndhævelse af den gældende lovgivning, især på nationalt plan. CEC gjorde opmærksom på behovet for at nedbringe den administrative byrde, der er forbundet med at skaffe oplysninger om en persons beskæftigelsessituation og at sikre en virkningsfuld overførsel af alle rettigheder.

Villighed til at indlede forhandlinger

Alle fagforeningerne tilkendegav, at de var villige til at indlede forhandlinger. Men hvis arbejdsmarkedets parter i EU ikke er enige om at forhandle, eller hvis forhandlingerne ikke fører til et vellykket resultat, opfordrede fagforeningerne Kommissionen til at udarbejde et lovgivningsmæssigt forslag.

Arbejdsgiverne overvejede ikke at indlede en dialog i henhold til artikel 155 i TEUF, fordi de ikke mente, at der var behov for en indsats på EU-plan, ud over peer learning og udveksling af praksis (BusinessEurope), eller fordi nærhedsprincippet havde forrang på dette område (HOTREC, UAPME), og dette bedre kunne håndteres af nationale regeringer (EuroCommerce) eller i en social dialog på sektorplan (COPA). CEEP understregede, at der først skulle defineres gyldige indikatorer.

Høringens omfang

ETUC syntes, der manglede klare forslag til skabelse af arbejdspladser af høj kvalitet – med aftalte indikatorer til at overvåge dem, herunder adgang til social beskyttelse. ETUC vurderede derfor, at de udpegede centrale aspekter af utilstrækkelig adgang (hul i adgangen til social beskyttelse, manglende mulighed for overførsel af rettigheder samt manglende gennemsigtighed omkring deres rettigheder til social beskyttelse) var vigtige problemer, der skulle løses, men at der skulle lægges vægt på udfordringen med folks divergerende sociale rettigheder vedrørende social beskyttelse og arbejdsformidling.

Yderligere høring af arbejdsmarkedets parter

Generaldirektoratet for beskæftigelse, sociale anliggender, arbejdsmarkedsforhold og inklusion afholdt bilaterale møder med hver af de 16 arbejdsmarkedsparter, der indsendte et bidrag til første fase af høringen af arbejdsmarkedets parter. Disse møder fandt sted mellem den 14. juli og den 5. september. Formålet med de bilaterale møder var at fokusere på tekniske præciseringer og at indsamle yderligere oplysninger, hvor dette var muligt. De modtagne oplysninger er opført i de relevante kapitler i dette dokument.

3. Resultater af den anden fase af høringen af arbejdsmarkedets parter

Den første fase af høringen af arbejdsmarkedets parter blev indledt den 20. november og afsluttet den 5. januar 2018.

De fagforeninger, der deltog i høringen, var European Trade Union Confederation (ETUC), Eurocadres, European Confederation of Executives and Managerial Staff (CEC), European Confederation of Independent Trade Unions (CESI), European Arts and Entertainment Alliance (EAEA) og UNI global union europea og World Employment Confederation (WEC).

Fra arbejdsgivernes side blev der indsendt svar på høringen fra BusinessEurope, European Centre of Employers and Enterprises providing Public Services (CEEP), EuroCommerce, European Association of craft, small and medium-sized enterprises (UEAPME), Council of European Employers of the Metal, Engineering and Technology-Based Industries (CEEMET), European Chemical Employers Group (ECEG) og Hotels, Restaurants and Cafés in Europe (HOTREC).

Målene for dækning, mulighed for overførsel og gennemsigthed

Fagforeningerne delte initiativets mål om dækning, mulighed for overførsel og gennemsigthed. For ETUC var det afgørende med en formel og virkningsfuld dækning, og de mente, at adgang til *passende* social beskyttelse burde tilføjes. Bidrag og ydelser (for selvstændige og ikkestandardmæssige arbejdstagere) burde i så høj grad som muligt være det samme som ved standardmæssige arbejdskontrakter (CESI). Det at knytte rettighederne til social beskyttelse til enkeltpersoner burde ikke føre til en individualisering af social beskyttelse og den kollektive dimension bør bevares (EAEA). Der burde sikres fuld mulighed for overførsel og akkumulering af disse rettigheder og ydelser, uanset arten eller varigheden af beskæftigelsen (UNI Europa). Betydningen af adgang til uddannelse og arbejdsformidlinger blev også fremhævet (Eurocadres). Alle fagforeninger var enige om behovet for større gennemsigthed.

På arbejdsgiversiden var der en mere blandet holdning. De fleste arbejdsgiverorganisationer var stort set enige med de tre mål, men fokuserede på medlemsstaternes kompetence på dette område (BusinessEurope, EuroCommerce, CEEMET, CEEP og UAPME).

ECEG delte ikke den opfattelse, at ikkestandardmæssige arbejdstagere og selvstændige havde begrænset adgang til social beskyttelse og så ingen grund til at undersøge en fælles definition af en arbejdstager på EU-plan.

HOTREC var enig i behovet for øget gennemsigthed, men mente, at nærhedsprincippet havde forrang og støttede derfor en kortlægning af systemer med mulighed for overførsel på nationalt plan.

Mulighederne for en obligatorisk eller frivillig formel dækning

Alle fagforeninger støttede obligatorisk formel dækning på samme vilkår som for standardmæssige arbejdstagere (ETUC, EAEA), men under hensyntagen til nationale traditioner (CEC).

Arbejdsgiverne gav udtryk for forskellige synspunkter vedrørende disse muligheder. ECEG var enig i, at social beskyttelse burde være obligatorisk, men at de ansatte skulle have ret til at vælge formen for dækning (offentlig eller privat). BusinessEurope fremhævede valgfrihed for selvstændige. CEEP og EuroCommerce foretrak frivillig, formel dækning for at tage hensyn til de mange varierede former for beskæftigelse og forskelligheden blandt selvstændige. HOTREC, CEEMET og UAPME henviste til, at nærhedsprincippet burde have forrang.

Den hensigtsmæssige foranstaltning til at sikre virkningsfuld dækning

Fagforeninger og arbejdsgivere havde modsatte synspunkter angående, hvilken foranstaltning der var hensigtsmæssig. Fagforeningerne ønskede at udvide og tilpasse eksisterende ordninger for mennesker i alle former for beskæftigelse (ETUC) ved at gå så langt som muligt i henhold til traktaterne (CESI). Der blev nævnt et EU-direktiv med bindende minimumsprincipper og -krav (UNI Europa, EAEA), men dette burde ikke undergrave EU's eksisterende lovgivning

eller sænke de nuværende nationale standarder eller resultere i en nedadgående harmonisering af rettigheder.

Arbejdsgiverorganisationerne derimod var imod retligt bindende tiltag på dette område, eftersom de mente, at nærhedsprincippet havde forrang (ECEG, HOTREC), men de så til gengæld gerne, at der blev gjort brug af den åbne koordinationsmetode, af det europæiske semester, af udveksling af bedste praksis, af benchmarking og af den sociale resultattavle (BusinessEurope). Nogle arbejdsgiverorganisationer (CEEP og EuroCommerce) betragtede en rådshenstilling som passende.

De mindstekrav, der er hensigtsmæssige til at sikre muligheden for overførsel og gennemsigtighed

Ifølge fagforeningerne gør tendenserne på arbejdsmarkedet det nødvendigt med en fælles minimumsstandard inden for social beskyttelse (CESI). Fuld overførsel burde sikres ved at knytte rettighederne til social beskyttelse til borgerne gennem et udlignet beregning og aggregering, men uden at dette førte til en individualisering af social beskyttelse (ETUC).

Nogle arbejdsgivere var enige i princippet om overførsel af rettigheder, men bad om en konsekvensanalyse, inden der blev indført retligt bindende foranstaltninger (ECEG) eller fremførte, at nærhedsprincippet havde forrang, og at der burde prioriteres en kortlægning af eksisterende systemer for overførsel (HOTREC).

Andre anbefalede, at EU begrænsede sig til generelle bestemmelser (UAPME) eller ønskede at begrænse muligheden for overførsel til et minimum af rettigheder til social beskyttelse (EuroCommerce). De administrative omkostninger ved overførsel burde holdes på et minimum, og den nye arbejdsgiver burde ikke pålægges yderligere omkostninger for at yde de overførte rettigheder (CEEP).

Villighed til at indlede forhandlinger

Alle fagforeningerne tilkendegav, at de var villige til at indlede forhandlinger. ETUC var dog overbevist om, at betingelserne for at indlede formelle forhandlinger ikke længere eksisterede og andre fagforeninger opfordrede Kommissionen til at udarbejde et lovgivningsmæssigt forslag inden valget til Europa-Parlamentet i 2019. Arbejdsgiverne overvejede ikke at indlede en dialog i medfør af artikel 155 i TEUF, fordi de ikke mente, at der var behov for en foranstaltning på EU-plan.

4. Resultaterne af den offentlige høring

Den åbne offentlige høring var åben fra den 20. november 2017 til den 15. januar 2018. 119 respondenter besvarede den åbne offentlige høring, hvoraf 62 var organisationer, 7 var administrationer, 37 var borgere og de resterende 13 tilhørte kategorien andet (f.eks. forskningsinstitutioner og netværk). De fleste besvarelser kom fra lande med veludviklede sociale beskyttelsessystemer som Tyskland (18), Belgien (16), Frankrig (15) og Sverige (14). Der blev modtaget 15 holdningspapirer, hovedsagelig fra Tyskland (5), Belgien (4), Frankrig (2) og Det Forenede Kongerige (2) fra henholdsvis regionale og centrale forvaltninger, udbydere af social beskyttelse, kooperativer, organisationer for selvstændige, en fagforening, en NGO og en virksomhed.

Udfordringer

"Er du enig i, at de udfordringer, der er beskrevet i baggrundsdokumentet, eksisterer?"

Omkring 2/3 af de adspurgte var enige i de udfordringer, Kommissionen har peget på. Den højeste grad af enighed var angående huller i den virkningsfulde dækning, efterfulgt af reglernes kompleksitet.

	Jeg er enig (antal svar ud af 119 svar)
Der er huller i den formelle ret til ydelser	66
Der er huller i den faktiske adgang til ydelser	78
Der er ikke tilstrækkelig adgang til at overføre ydelser	65
Der er manglende gennemsigtighed, hvad angår rettigheder	69
Lovgivningen er indviklet	75
Der er andre udfordringer	62

Principper

"Er du enig i, at nedenstående generelle politiske principper skal føres ud i livet ved hjælp af EU-initiativer?"

Langt størstedelen af respondenterne var meget enige i, at de principper, der burde føres ud i livet gennem en eventuel EU-foranstaltning omfattede sikring af passende social beskyttelse for alle arbejdstagere uanset deres ansættelsesforhold, at knytte rettigheder til enkeltpersoner, mens de arbejder, og gøre det muligt at overføre rettigheder, gøre oplysninger gennemsigtige og forenkle de administrative krav. Kun 14 respondenter havde svaret, at det ikke var nødvendigt med nogen indsats.

	Jeg er enig (antal svar ud af 119 svar)
Princippet om, at både ansatte arbejdstagere, uanset arten og varigheden af ansættelsesforholdet, og selvstændige, der arbejder under lignende vilkår, har ret til tilstrækkelig social sikring	85
Princippet om, at rettigheder skal knyttes til den enkelte person (og ikke til specifikke kontrakter), og at de skal kunne overføres.	72
Princippet om, at rettighederne og informationerne om dem er gennemsigtige.	86
Princippet om, at de administrative krav skal forenkles.	82
Det er ikke nødvendigt med nogen indsats på disse områder.	14

Muligheder

Ud af de angivne muligheder svarede 69,7 % af respondenterne, at rettigheder og forpligtelser vedrørende social beskyttelse burde være obligatoriske ved alle slags job, uanset kontrakttype, og 56,3 % af respondenterne mente, at den obligatoriske beskyttelse af og bidrag fra

ikkestandardmæssige arbejdstagere burde tilpasses, så det var på niveau med standardmæssige arbejdstagere.

64,7 % af respondenterne mente, at rettigheder og forpligtelser vedrørende social beskyttelse burde være obligatoriske for alle selvstændige, og 47,1 % af respondenterne mente, at den obligatoriske beskyttelse af og bidrag fra selvstændige burde tilpasses, så det var på niveau med standardmæssige arbejdstagere.

Afslutningsvist mente 52,94 % af respondenterne, at en enkelt social beskyttelsesordning, der dækkede alle personer i beskæftigelse, ville være den mest hensigtsmæssige måde at sikre en virkningsfuld dækning. 54,6 % af respondenterne mente endda, at en enkelt social beskyttelsesordning ville være hensigtsmæssig for selvstændige.

Instrumenter

Næsten tre fjerdedele (72,3 %) af respondenterne fremhævede behovet for en foranstaltning på EU-plan. 54,6 % af respondenterne var af den opfattelse, at indførelsen af en ny EU-lovgivning (f.eks. et direktiv) ville være særdeles virkningsfuld. Kun 4,2 % af respondenterne mente, at blød EU-lovgivning (f.eks. en rådshenstilling) ville være særdeles virkningsfuld.

Konsekvenser

Ifølge størstedelen af respondenterne ville det få positive konsekvenser for de europæiske samfund, for arbejdsmarkedet, for arbejdstagerne, for de offentlige finanser og for økonomien at gøre rettigheder til social beskyttelse **obligatoriske** ved alle former for beskæftigelse.

"Mener du, at konsekvensen af at gøre retten til social sikring obligatorisk inden for alle former for beskæftigelse ville være positiv, neutral eller negativ for: Økonomien"

	Respondenter, der var enige (antal svar ud af 119 svar)
Konkurrenceevnen	73
Robustheden og tilpasningsevnen	72
Den økonomiske vækst	72

men de var mere neutrale, hvad angik små og mellemstore virksomheder.

"Mener du, at konsekvensen af at gøre retten til social sikring obligatorisk inden for alle former for beskæftigelse ville være positiv, neutral eller negativ for: De små og mellemstore virksomheder"

	Respondenter, der var neutrale (antal svar ud af 119 svar)
Omkostninger	51
Konkurrence	45

På den anden side ville det have neutrale/negative konsekvenser på det europæiske samfund, på arbejdsmarkedet, på arbejdstagerne, på de offentlige finanser og på økonomien at gøre rettigheder til social beskyttelse frivillig, der hvor der i dag er huller.

"Mener du, at konsekvensen af at gøre retten til social sikring frivillig på de områder, hvor der er huller, ville være positiv, neutral eller negativ for: Økonomien"

	Respondenter, der var negative (antal svar ud af 119 svar)	Respondenter, der var neutrale (antal svar ud af 119 svar)
Konkurrenceevnen	45	43
Robustheden og tilpasningsevnen	49	40
Den økonomiske vækst	49	41

men de var mere neutrale, hvad angik små og mellemstore virksomheder.

"Mener du, at konsekvensen af at gøre retten til social sikring frivillig på de områder, hvor der er huller, ville være positiv, neutral eller negativ for: De små og mellemstore virksomheder"

	Respondenter, der var neutrale (antal svar ud af 119 svar)
Omkostninger	55
Konkurrence	62